

Ishaja vank dan 20

Ishaja vank dan 20
Ishaja vank dan 20Ishaja vank dan 20
Ishaja vank dan 20Ishaja vank dan 20
Ishaja vank dan 20

Ishaja vank dan 20

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik
konsorcij lista „Edinost“: — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vzhodni Aziji.

(Brzjavne vesti.)

Praske na reki Jalu.

PETROGRAD 25. Glasom uradnih poročil je bil 22. t. m. na reki Jalu mir. Boj, ki ga je imel dne 21. t. m. neki rekogonoski oddelek z Japonci, se je vrnil na kratko daljavo, ker so bili zanešeni ruski čolni na korejsko obalo reke. Več sovražnih čolnov je prišlo iz reke Pomakhu, da prestrijejo pot našim čolnom, enega teh je pogodil strel našega topa ter se je pogreznil. Štabni kapitan Smejzan je bil v tem boju ranjen in je umrl.

LONDON 25. Reuterjev biro poroča iz Niuevanga: O odločilni bitki na reki Jalu ni došlo še uradnih poročil. Zdi se, da niso Japonci še poskušali prekoračiti reke Jalu vendar si stojé že obe vojski nasproti. Rusi utrjujejo obalo, da zabranijo Japoncem prehod.

TOKIO 25. Vest, da je bilo na reki Jalu ubitih 1500 Japoncev, je izrečno preklcana. Vsi spopadi na reki Jalu so bile le male praske.

PETROGRAD 25. General Pflug je poročal ruski brzjavni agenciji iz Port Arturja 24. t. m., da je vest »Morning Post«, glasom katere so Japonci prekoračili reko Jalu, neosnovana.

Japonski ogleduhi.

PETROGRAD 25. Mnogo japonskih ogleduhov se klati po Mandžuriji. Voditelji so jim japonski častniki, ki prihajajo večinoma iz Pekinga. Na večih krajih so poskušali razrušiti železnice, toda do sedaj brez vpeha, ker jo strogo čuvajo ruski vojniki.

Veliki knez Ciril.

PETROGRAD 25. Veliki knez Ciril je dospel v Irkutsk, njegovo zdravje je povoljšo. Veliki knez izroči carju zdajje aliko Vereščaginovo, ki predstavlja Makarova in Molasa, kako se razgovarjata.

Baltiška eskadra.

KRONSTADT 25. Oklopnača »Borodino« je odpelala od taksj. »Orest« in »Aleksander II« odpelujeta v maju. Te oklopnače, več križark in sredozemska eskadra odidejo meseca junija v Vzhodno Azijo.

Odlikovanje velikega kneza.

PETROGRAD 25. Car Nikolaj je podelil velikemu knezu Vladimirju za zasluge, ki jih ima za vojsko, z drugimi kamni okrašene podobe carjev Nikolaja I., Aleksandra II., Aleksandra III. in svojo, da jih nosi na prsih. Enako odlikovanje je prejel tudi bivši vojni minister Miljutin.

Proglas Aleksejev.

PETROGRAD 25. (Uradno). Namestnik Aleksejev je izdal proglas, da se bodo

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S. Drugič del.

IV.

Zdravnik je pregledal mrtveca in povedal sodniku, da so mrtvecu prsa prebodena na šestih mestih, vsaka rana da je globoka smrtna. Nož je bil širok in jako oster. Sodnik je bil eno uro v Dakičevi hiši, katero je dobro pregledal; istotako tudi vrt, a zaličevanje ljudi se je potem vrnilo v občinski hiši. Orožniki, prišedši na Banjo, so zvezali mlademu Francetiču roke in ga stražili. Karlo je sedel pred sodnikom uklenjenima rokama. Ko je sodnik vse premotril in premislil, je rekel županu na tiho:

— Jaz sem prepričan da ga ni ubil mladi Francetič. Ubila ga je maskara.

— Ali ni bil morda on tista maskara? Slekli se je na vrtu poprej, nego so ga prijeli, je smilil župan.

— Ne verujem, ker ni imel časa, da se preobleče. Mladi Francetič je sedaj oblečen

oni nevtralni paraiki, ki se prikažejo v bližini obale Kvantung oziroma v operacijem okrožju ruske vojske ter imajo na krovu priprave za brezžični brzjav in dopisnike, ki pošiljajo sovražniku z aparati naznanila, smatrali za vojni plen, dopisniki pa za ogleduhe. Ruski zastopniki v inozemstvu bodo o tem obvestili vlade, pri katerih so akreditirani.

Nakup ladij za Rusijo.

HAMBURG 25. Amerikanska parobrodna družba je prodala Rusiji parnik »Belgia« z 7500 ton. Baje proda Rusiji tudi parnik »Columbia«.

Položaj v Port Arturju.

PETROGRAD 25. Ruska brzjavna agentura je prejela 24. t. m. od svojega dopisnika iz Port Arturja sledečo brzjavko: Tukaj vlada popoln mir. Vojska, mornarica in prebivalstvo se ne bojé obleganja. Poguba »Petropavlovsk« z admiralom Makarovom in vsem njegovim štabom ni najmanjše omajala trdne vere, da je Port Artur nepremagljiv in da je poraz Japoncev neizgiben. V zadnjih dveh mesecih je bil Port Artur tako vtrjen, da ga je popolnoma nemogoče zavzeti. Slabe točke na morski in kopni strani so utrjene; stanje garnizije je čim največ pomnoženo in trdnjava z vsemi potrebščinami za več pego leto dan preskrbljena. Po dnevu ne spominja nič na to, da se nahaja trdnjava v obsednem stanu. Ob mestnem zidovju svira godba, se spreha občinstvo in igrajo otroci. Po noči je pa v mestu vse temno, samo pristanišča razsvetljujejo električni reflektorji. Po gostilnah in prodajnicah je po dnevu mnogo občinstva.

Japonski parnik potonil.

LONDON 25. Japonski konzul v Genueu je brzjavil tujakšjemu poslanstvu, da ste prišli danes dve ruski torpedovki v genueansko luko ter potopile mali japonski parnik od 600 ton. Na to sta torpedovki zopet odpile.

Konec štrajka železničarjev

na Ogrskem.

(Brzjavke.)

BUDIMPEŠTA 25. O pogovoru, ki ga je imel minister za trgovino Heronymi z deputacijo poslancev različnih opozicijskih strank se poroča iz avtentičnega vira: trgovinski minister je izjavil glede obžega pomiloščenja, da ne more biti govora o tem, da se ne bo postopalo proti onim, ki so zakrili vili težke pregreške oziroma so se zagrešili proti kazenskemu zakonu. Disciplinarnim potom se bo postopalo le proti malemu številu štrajkujočih, temveč pa kazenskim potom. — Kar se tiče vprašanja regulacije plač je minister stavil svoje predloge tekom štrajka, o katerih je vedel, da se lahko izpolnijo. Te

kakor v oni čas, ko so ga prijeli. Kavarnar in neki drugi so izjavili, da je ona maskara imela čizme in svo suknjo, a Francetič nima čizm, a suknja mu je črna. Francetič je bil prijet z novim klobukom, ona maskara pa je imela kakor sta izpovedala kavarnar in njegova služkinja, potlačen cilindar. Da je bil Francetič ona maskara, trebalo bi bilo, da bi bil vzel seboj obleko, ki jo ima sedaj na sebi. Ali glavno je to: vrečo in klobuk one maskare našli so kmetje daleč nad pokopališčem, Karla pa so prijeli za zidom vrta. Kdo je odnesel klobuk iz vreče tako daleč? Gotovo ubijalec Dakičev. Hči Dakičeva trdi, da je njen oče imel v žepu, v veliki črni listnici, dva tisočaka goldinarjev. Ona nam je pripovedovala, da veste, o piemu, o katerem jej je govoril oče. Poštar je izpovedal, da je Teodora v resnici večkrat donasala večje avote denarja na pošto. Iz vsega posnemam, da ga ni Francetič umoril; a če bi ga bil ubil iz maščevanja, ne bi ga bil oropal.

— Kdo ga je umoril torej? je napel župan očesi.

Sodnik je zganil z rameni, pak poklical orožnika, naj privedeta mladega Francetča; a ko sta ga privela, jima je zapovedal, naj

predloge pa niso štrajkujoči sprejeli. Na opasko dveh poslancev, da obstojajo spomene iz leta 1898. in 1901, je odgovoril minister, da je iz ozira na to, ker ostojajo tudi spomene iz leta 1901, 1903. in 1904., povsem nemogoče izjaviti se o vseh teh spomenih, ki obsegajo pa različne predloge. Lahko umevno je torej, da ni mogel dati glede na tako različne zahteve nobene izjave.

ZEMUN 25. Odkar je pričel štrajk, je odšel večeraj zjutraj ob 8. uri prvi vlak proti Budimpešti.

RABA 25. Kakor se uradno poroča, so začeli delati vsi kurilci na tukajšnjem kolodvoru.

BUDIMPEŠTA 25. Iz vseh slojev prebivalstva in vseh delov dežele, tudi od strani, kjer ima neodvisna stranka večino, prihajajo depeše, v katerih se prosi vlado, naj čim prej uredi železniški promet ter najenergičnejše postopa proti štrajkovcem. Voditelj štrajkovcev Szalay, ki je bil večeraj aretovan, je izročil državnemu pravdnistvu.

Iz zapadnega kolodvora je odšlo več vlakov pod vojaškim varstvom. V svrhu, da se sprejem onih štrajkujočih, ki se vračajo v službo čim prej izvrši, so nastavljeni na zapadnem in vzhodnem kolodvoru posebni uradniki prometnega vodstva.

BUDIMPEŠTA 25. Večeraj se je prijavilo 1960 štrajkujočih vojašini zavezanih železničarjev skupne vojske in domobranstva. Od teh je bilo 1000 nastavljenih. Prejeli so takoj za naprej plačilo za 10 dni v znesku 9-80 kron ter jih odpošljejo na določene postaje. Večinoma pripadajo vsi 32. budimpeštanskemu pešpolku.

DEBRECIN 25. Štrajkujoči delavci so vzpizorili na današnjeja semnju krvav pretep. Vojaki so razgnali množico, 40 oseb je bilo ranjenih.

DUNAJ 25. Glasom komunikeja družbe državnih železnic je bil odprt promet v popolnem obsegu za brzo- in osebne vlake ter orijentske ekspresne vlake na progi Dunaj-Marhek-Budimpešta. Tako je odprt tudi promet na progi Dunaj-Bruk-Budimpešta.

BUDIMPEŠTA 25. (Ogr. kor. biró.) Državno pravdnistvo toži 7 aretovanih členov odbora štrajkujočih železničarjev, ker so nagovarjali k odrekanju uradne dolžnosti (nakar je postavljena kazen do 3 let). Aretovanci so popolnoma potrti. Nekateri so jokali, ko so jih odpeljali v policijski zapor. Inženir Komlossi, člen odbora štrajkujočih se je prijavil sam. Uradnik Potinez je bil tudi aretovan. Na sodišče je bilo tudi pozvanih 39 uradnikov Rakos Palotškega obratnega kolodvora, kjer je imel štrajk svoj izvir, odkoder je bil med drugim na vse postaje izdan signal, naj se vlaki vstavijo.

mu razvezeta roki. Francetiču pa je rekel da je svoboden, ali naj se hodi daleč od Banje, ker da ga bo še potreboval »preiskovalni sodnik«.

Ko je Karlo stopil iz občinske hiše, so se mnogim zarosile oči od veselja. Hitel je naravnost domov in se obesil očetu okolo vratu. Oče mu je pripovedoval, kako je bil s Teodoro v prodajalnici in kaj se je dogodilo županu, kako so ga mornarji vrgli na cesto, ko je žugal Teodori, da da zapreti tudi njo.

V torek zjutraj se je pripeljala na Banjo Lucija, na pogreb svojega očeta. Nje mož je bil še v Trstu. Stopivša v očetovo sobo spustila se je nemo na sestrina prsa. Oče je bil že v krsti, na črnih nosilih, sredi sobe. Mej tem, ko sti sestrini mučno ihteli, tako blede in razžaloščeni, v črnih oblekah, pripognivši se ena poleg druge nad pokrovom velike krste, zbirali so se ljudje na cesti. Neke dobre gospe so sklenjenimi rokami prošile Teodoro in Lucijo, naj ostaneta doma, naj ne gresta na pokopališče. Malo kasneje so štirje kmetje dvignili krsto, a sestrini sta šli za očetom. V sprevodu je bilo mnogo ljudij. (Pride še.)

BUDIMPEŠTA 25. Kakor je zvedel ogrski kor. biró od kompetentne strani, so vozili že danes vsi vlaki razun nekaterih nočnih brzovlakov.

Štrajk v Velikem Varadinu.

VELIKI VARADIN 25. Vsi organizirani delavci so začeli danes štrajkati poznaviši trgovce, naj zaprejo prodajalnice, kar so ti v strahu tudi storili. Štrajkujoči, 15.000 na številu so šli potem v javne vrte. Taborišče štrajkovcev so obkolili vojniki. Nemirov ni bilo dosedaj.

Štrajk v Szegedinu.

SZEGEDIN 25. Šeststo delavcev pri vodovodnih delih je pričelo štrajkati. Ti so v trumah hodili po mestu ter hoteli prisiliti na štrajk tudi zidarje in tesarje, ometajoč jih s kamenjem. Vojsštvo čuva javne zgrade ter je nastavljeno po glavnih ulicah.

Ogrska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 25. Ministerski predsednik je izročil v prečitanje najvišje lastnoročno pismo, ki ukazuje zaključenje 2. zasedanja državnega zbora, sklicanega 21. okt. 1901. Vsebinska lastnoročna pisma je vzbudila na levici veliko presenečenje, ker je bilo pričakovati, da bo zbornica samo odgodjena.

Predsednik je izjavil takoj po prečitanju, da je bilo lastnoročno pismo sprejeto z udarnostno zvestobo in da predloži svoje predloženo poročilo o zasedanju v bodoči seji.

Glede lastnoročnega pisma se ni nihče oglašil za besedo. Na to je ukazal predsednik prečitati zapisnik današnje seje. O zapisniku so govorili 4 govorniki, nakar sta bila seja in zasedanje zaključena.

Vesled zaključenega zasedanja bo prihodnja seja državnega zbora še le potem, ko bo državni zbor sklican na novo zasedanje s kraljevim ročnim pismom. V slučaju da je zbornica samo odgodjena, se mora pa sklicati izredna seja na zahtevo najmanj 20 poslancev tekom 3 dni.

Magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 25. Magnatska zbornica je imela popoldne sejo, na kateri je bilo prečitano cesarjevo lastnoročno pismo o zaključanju 2. zasedanja, nakar je predsednik zaključil sejo in zasedanje.

Brzjavne vesti.

Ministra na potovanju.

DUNAJ 25. Minister za trgovino baron Call se je podal večeraj v Opatijo. Minister za skupne finance baron Burian je pa odpotoval v soboto v Bosno in Hercegovino.

Filijalka kreditnega zavoda oškodovana.

DUNAJ 25. Komunike kreditnega zavoda priobčuje, da ima njena filijalka v Lvovu vesled nepravilnosti in nemarnega postopanja nekega višjega uradnika 47.700 K škodé. Uradnik je odpuščen iz službe.

Enketa.

DUNAJ 25. Jutri prične enketa, ki je sklicana v svrhu, da se posvetuje o načinu, kako naj se v Avstriji uredi ogledovanje klavne živine in mesa. Posvetovanja bodo trajala več dni.

Iz Albanije.

CARIGRAD 25. Skopeljski vali, Šakir paša je odpotoval v Ipek, da konečno pomiri gibanje v albanakem ozemlju.

Cesar Viljem v Italiji.

BARI 25. Cesar Viljem je imel večeraj na krovu ladije »Hohenzollern« službo božjo ter je sprejel potem zastopnike oblastnij in nemško kolonijo. Zvečer je odpotoval cesar v Benetke, od koder pojde z železnico v Karlsruhe, kjer ostane več dni.

Predsednik Loubet v Rimu.

RIM 25. Na čast Loubetu je bila sinoči impozantna bakljada. Med sprevedom na Kvirinalu je napravila množica predsedniku

in kralju navdušene ovacije. Godbe so igrale italijansko himno in marselaiso.

RIM 25. Predsednik Loubet se je podal predpoludne v Panteon, kjer je položil venca na grob kraljev Viktor Emanuel in Humberta. Potem je obiskal kraljevo vdovo Margarito. Od tod se je odpeljal Loubet na francosko poslanstvo pri Kvirinalu, kjer je bil njemu na čast dežené. Tega so se vdeležili: Francoska poslanika na italijanskem dvoru in pri Sv. Stolici, člani obeh poslaništev s soprogami ter odlični člani francoske kolonije. Po deženju je sprejel Loubet francosko kolonijo in več deputacij; ob 5. uri popoldne se je povrnil v Kvirinal.

General Glazov.

PETROGRAD 25. Načelnik Nikolajevske akademije, general Glazov je bil imenovan za upravitelja ministerstva za narodno prosveto.

1. maj v Barceloni.

BARCELONA 25. Tukajšnje delavstvo hoče napraviti 1. maja velik obhod po mestu in dogosti da izostane ta dan vsako delo in da tudi časniki ne izidejo.

Kandidatura Banffyjeva.

SEGEDIN 25. Osnovni shod Banffyjeve stranke je sklenil kandidirati barona Banffyja v predstoječi novi volitvi za državni zbor.

Danski prestolonaslednik.

DUNAJ 25. Danski prestolonaslednik je odpotoval danes popoldne s soprogo in hčerami v Nizzo.

Kralj Edvard na Irskem.

LONDON 25. Kralj in kraljica s princesinjo Viktorijo sta se podala na Irsko.

Razmere na naših sodiščih.

(Dopis iz okraja koperskega.)

Dlje časa že smo nabirali podatke o raznih neprilicnostih, izlasti v jezikovnem pogledu, na okrajnem sodišču v Kopru. Odsli ali pa smo z objavljenjem, ker smo računali, da se slednjiš morda vendar odpravi marsikatera napaka. Toda — zastoj smo čakali. Varali smo se. Vsaki hip moramo čuti od naših ljudi razne pritožbe.

Zato hočemo govoriti in zahtevati, da se enkrat napravi konec takim razmeram.

Prebivalstvo sodnega okraja koperskega je 80—90% slovensko. Tega ne more utajiti nikdo. Vkljub temu prevažnemu dejstvu so na tem sodišču nastavljeni sami italijanski uradniki, ki, ali ne umejo ni besedice jezika ogromne večine prebivalstva, ali pa tri štiri besede, tako, da pravijo možkemu »ona«. Uboge slovenske stranke pred takimi uradniki! Ali karakteristično za razmere v območju justične uprave v Primorju je, da so ti uradniki kvalificirani kakor da so veščji — slovenskemu jeziku! Saj tudi papiga zna spregovoriti kako besedo, a radi tega ne poreče nikdo, da papiga zna govoriti!!

Golo dejstvo je, da se na tem sodišču okraja z 80—90% slovenskega prebivalstva govori in uraduje le italijanski!! Ubogo slovensko ljudstvo ne ve nič, kaj se godi z njim in kaj se dela zanje! Da je resnica to, kar trdimo, zato so priče: duhovniki, učitelji in sodni poverjeniki, ki morajo vsi vrstiti ulogo posredovalcev med ljudstvom in o. kr. državnimi uradi! Ali ni to žalostno, neodpustno, da: sramotno?! Koliko poti, koliko troškov in čisto tudi drugačne škode povzročajo take razmere našemu ubogemu ljudstvu — tega ne treba niti pripovedovati pametnemu človeku!! Čim je dobila slovenska stranka kakov spis a sodišča, je v neznanem strahu; boji se Bog ve kake škode, ker ne ve, kaj je v spisu! Zato beži na sodišče, ali pa na lov po kakem tolmaču. Vse to je provzročila veliko izgubo časa in stroškov. Bolj opravčene, bolj elementarne, bolj — rekli bi — naravne zahteve je, ne more biti, nego je klic slovenskega ljudstva: dajte nam uradnikov, ki bodo mogli govoriti z nami v našem jeziku!

Mari ne zahtevajo državne oblasti tudi od našega ljudstva vršenje vseh državljanovih dolžnosti, mari ne iztirjujejo tudi od našega ljudstva davke z največjo strogostjo?! Zahtevati dolžnosti, a ne dajati pravic državljanu — v tem ni le krivica, ampak naravnost nemoralnost.

Z zadnjim imenovanjem treh kancelistov za Istro — mej temi tudi za Koper — ste se bavili tudi vi v »Edinosti«. Za Poreč, za Motovun in Koper — torej za tri jezikovno mešane okraje — so bili imenovani kancelisti, ki ne znajo ni besedice našega jezika! Kvalificirani pa so bili — to

se umeje: na papirju je stalo črno na belem, da znajo slovenski. Take uradnike so imenovali kar za tri okraje vzlic dejstvu, da je bilo proslilec, v resnici kvalificiranih v jezikovnem in strokovnem pogledu! Kako naj taki uradniki, ki znajo le italijanski, obnejejo se slovenskim ljudstvom?! Ali naj stavimo zopet tisto staro, ali vedno opravičeno vprašanje: ali je ljudstvo radi uradnikov tu, ali pa so uradniki tu, da služijo ljudstvu?!

Pa tudi če se dogaja tu pa tam sila redki slučaj, da se izdali kako slovensko rešitev, je pa jezik tak, da se Bogu smil! Prav kakor da hočejo vrhu vse krivice še norec briti iz jezika narodovega.

Ali, naj po teh od splošnih opazkah podamo nekoliko konkretnih podatkov o jezikovni praksi na sodišču v Kopru!

1.) Vse izvršilne cennitve in vsi zapisniki inventarni so pisani le v italijanskem jeziku, tudi če je bila prošnja, oziroma smrtočnica uložena v slovenskem jeziku. Kako naj slov. stranka pregleduje sodne spise in jih — umeje?!

2.) Vse tožbe, vsprejete na zapisnik, in vsi zapisniki se pišejo le v italijanskem jeziku. Slovenske stranke so siljene podpisavati, ne da bi vedele, kaj so podpisale! Ne zvenili kakor krvava ironija tista klavzula na zvršetku zapisnika: »Prečitano in potrjeno«?! Tudi če bi čitali 10krat, bilo bi toliko vredno, kakor nobenkrat.

3.) Vse civilne in kazenske razprave se vrše v italijanskem jeziku, da stranka nič ne ve, kaj se govori in godi z njenim interesom.

4.) Pečat, pritisnjen na rešitve sodišča, je samo italijanski.

5.) Slovenska imena se pačijo na kani-baleki način. Vsa imena, tudi najpristnejša slovenska, dobivajo italijansko lice, vse v čast in slavo »italijanstva«! Istre.

Naštevati bi lahko dalje. Če bo potrebno, pa bomo naštevati še. Take razmere so na sodišču v Kopru, na sedežu sodnega okraja, ki je po 80—90% odstotkih slovenski! Potem pa nam še pravijo, da smo zlobni, da tiramo v sodne dvorane — politiko. Ne, narod, ki tudi v sodni dvorani zahteva svoje pravo, ne tira politike v to dvorano, ampak politiko — temu narodu sovražno politiko — uganjajo oni, ki odrekaajo narodu pravice, zagotavlja mu po božjem in človeškem pravu.

Mi bomo torej zahtevali na naših sodiščih uradnikov, ki znajo naš jezik, tako dolgo, dokler jih ne dobimo. Zahtevamo, naj državni uradniki v jeziku naroda obnejejo z narodom; zahtevamo, naj so vsi spisi, ki se sestavljajo z narodom, oziroma, ki se dostavljajo narodu, sestavljeni v jeziku naroda. Protestujemo najodločneje proti grdemu pačenju naših imen.

Slavno slovensko delegacijo na Dunaju pa prosimo, naj se nas umili in naj zastavlja ves svoj vpliv, da se enkrat nehajo take vnebovpijoče razmere in da se uredi rek: sodne oblasti naj služijo narodu.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 25. aprila 1904.

Če je smeti »malo« primerjati z velikim, potem je naš tržaški »mali« (»Piccolo«) pravi termometer, ki kaže toploto — v željah japonofilskega tabora. Pred par dnevi je tržaško glasilo zopet pustilo »pasti« Port Artur. Poročilo je izražalo — željo. Mi nismo niti omenili te vesti — ter smo se omejali le na občasno potrditev potrditve tržaškega občinstva — in bi je ne tudi danes. Ker pa vidimo, da je bil »Piccolo« tudi to pot tržaški odmev vnanjih listov in srečavamo govorice o padu Port Arturja tudi po drugih, resnejših listih, naj zabeležimo tu izjavo ovidice, nekega pomorskega Tržačana, ki si je ne dolgo temu na svoje oči ogledal trdajavo portartursko. Pravi, da je strmel, kakor je ta trdnjava oborožena. Vse utrdbe so kar posejane z vrstami topov. Če pri-pomnimo tu še, da zveza s Port Arturjem ni bila dosedaj pretrgana niti en trenotek in so imeli torej Rusi dovolj prilike, da so se v potrebni meri oskrbeli tudi s streljivom, potem je menda jasno, da si padea Port Arturja ni možno misliti brez preidnih hudih bojov in da bi bili Japonci popolnoma obkolili trdajavo od morške in kopne strani in spravili na kopno ne le potrebnih čet ampak tudi za obleganje pripravnih velikih topov. Na to naj misljajo čitatelji vsikdar, kadar bodo čitali zopet vest o padu Port

Arturja. In še potem, ko bi se Japoncem posrečila ta težavna naloga — a danes nimajo še na polotoku Liaontung ni enega vojaka — bi trebalo brzkone mesecev v ob-streljevanja.

Te dni je bila razširjena vest o večem porazu Japoncev pri reki Jalu. Mi smo povdarili takoj, da treba to vest vsprejeti z rezervo. In res ni ta vest potrjena do sedaj od nobene strani. Vse se zdi, da za Korupatkinu ni še prišel pravi čas. Vesti soglašajo sicer še precej da ima Korupatkin že kakih 300.000 mož pod svojim poveljstvom. Ali to število mu menda še ne zadošča. Nedavno smo bili posneli iz nekega privatnega pisma iz Petrograda, da bo še letos v vztočni Aziji zbranih najmanj pol milijona vojakov. Tako da je sklenjeno. Nočemo reči, da bo Kuropatkin čakal ravno na to število, ali vse se zdi, da bo čakal na nadaljnja ojačenja. Japonci pa tudi nimajo še dovolj nih vojašil, da bi se hoteli ob reki Jalu že sedaj zaplesti v težke operacije.

Ruski listi odklanjajo najodločneje vsako misel na kako posredovanje kake tretje vlasti. Oni zaupajo ruskemu vojaku in zahtevajo, naj se njemu prepusti rešitev rusko-japonskega spora.

Izjave admirala Skrydlova.

Govoré o težki nalogi Skrydlovi pravi »N. Vremja«, da mora isti skrbno čuvati ostanke brodograja ter po močasti nadomestiti moralne in gmotne izgube. Skrydlov mora ponavljati besede Kuropatkin: »Potrebna je potrpežljivost in še enkrat potrpežljivost!« Skrydlov je talentiran in hraber mož, kateremu so razmere na Vztoku znane. On je sicer pripravljen tudi umreti, toda ravno tega ne sme, ampak nasprotno je potrebno, da živi in podvoji svojo energijo ter jo vzbudi tudi v drugih. On ne sme računati nepotrpežljivostjo ruskega naroda, ampak delati mora mirno kakor odgovoren poveljnik ter misliti samo na nalogo, poverjeno mu od carja ter na obrambo svoje domovine.

Dne 12. aprila se je razgovarjal Skrydlov v Sebastopulu s sodručnikom nekega južno-ruskega lista. O tej priliki je Skrydlov izjavil o japonskem brodograju, da je isto iz-vrstno kakor je tudi disciplina vzorna. Japonci mornarji so drzni, odločni in dobro poznajo komplicirano moderno mornarstvo. Oni so resni sodručniki in bojevanje z njimi ni malenkost. »Jaz sem prepričan, da premagamo Japonce, toda boj na morju ne bo za nas lahek in minezemo nič riskirati«. Tudi o japonski vojski na kopnem se je izrazil Skrydlov pohvalno. Nadalje je povdarjal, da je položaj Port Arturja zaradi ozkega uroda v luko za mornarico neugoden; Vladivostok je mnogo boljši.

Najprimerneje je izrazil Skrydlov svoje mnenje glede na položaj pri svojem vsprejemu na petrograjski postaji z besedami, da je sovražnik strašen, toda nepremakljiva ruska sila je še strašnejša.

Admiral Skrydlov.

Novoimenovani poveljnik ruske eskadre v tihem Oceanu Skrydlov ne pojde takoj v Port Artur. Tekom tega tedna se vrše v Petrogradu še važne konference uglednih častnikov vojne mornarice in vojske, katerih se vdeležuje tudi Skrydlov. Razun tega se bo vršilo tudi vojno posvetovanje pod predsedstvom carjevim, kateremu bo prisostvoval tudi Skrydlov. Potem, ko vredi v Petrogradu svoje stvari, se poda Skrydlov v Sebastopol, da tam vredi vse svoje privatne stvari. Od tam odpotuje še le preko Harkova in Tule v Port Artur.

Car Nikolaj na bojišču?

»Slov-romunska korespondenca« trdi, da pojde car Nikolaj na bojišče, da zadosti starim tradicijam ruskih carjev, da v časih vojne prihajajo v glavni stan operacijske armade. Temu običaju da se car Nikolaj noče odtegniti. S to namero carjevo da je v zvezi ponovno potovanje ministra za komunikacije na Bajkalsko jezero, da ukrene vse priprave za potovanje carjevo na bojišče. Pred ministrom že je odšlo več dvornih uradnikov v Irkutsk. Brzkone da pojde car najprej v Moskvu, kjer proglasi v Kremlinu pravi program ruske politike v vztočni Aziji, a potem odpotuje v Irkutsk, kjer je glavno stekanje na bojišče odhajajočega vojaštva, kjer ostane dlje časa.

Japonski poraz?

Medtem, ko se razširja povsod glas o neklih japonskih zmagah, je prišlo preko Petrograda iz Port Arturja poročilo, da je bil na reki Jalu en oddelek japonske vojske po-

polnoma uničen. Seveda je treba to vest vsprejeti z vso rezervo, dokler ne pride oficijelno potrdilo.

Zahteve Aleksejeva.

»Daily Chronicle« poroča, da je zahteval namestnik Aleksejev, naj Kitajska tekom treh tednov odpokliče svoje čete iz Mukdena. — Kitajska ima baje odgovoriti tekom treh dni.

Usmrtilitev dveh japonskih častnikov.

Glasom brzoglavnega poročila iz Harbina, sta bila, kakor smo že sporočili med brzoglavkami, tam ustreljena dva japonska častnika, prvi polkovnik, drugi stotnik. Ta dva častnika, Jukoka in Teiska Oki po imenu, sta bila aretovana pri postaji Turhiha. Našli so pri njih 3 škatlje z vžigalno vrvice, dinamitnih patron in druge priprave za razrušanje železniških tračnic, nadalje 1 pud in pol piksila, dobre zemljevide Mongolije, Mandžurije in severne Koreje ter različne beležke. Provizorično vojno sodišče je razsodilo, da sta imela kakor pripadnika armade, ki se z Rusijo vojskuje, namen razrušiti, oziroma poškodovati ruske brzoglave in železnice, da sta imela seboj piksilin in različno orodje, s katerim bi izvršila poškodovanje ter da sta pršla v Mandžurijo, kjer so ju aretovali ruske patrulje 30 vrst južno-zapadno od postaje Turhiha na vztočno kitajski železniški progi. Bila sta preoblečena kakor Mongola, da bi na ta način prikrila svojo narodnost in svojo pripadnost k japonski armadi. Po členu 281 vojaškega kazenskega zakona sta bila omenjena častnika obsojena na smrt na vešala in na izgubo državljanjskih pravic. Vrhovni poveljnik Kuropatkin je to obsodbo potrdil, vendar je dovolil, da se ju iz ozira na njihov častniški čin ne obesi, ampak ustrelji. Prosila sta, da se ju ne usmrtili, toda njuna prošnja je bila odbita. Usmrtilitev se je izvršila 21. t. m. ob 6. uri zvečer.

Japonski ogleduhi.

Iz Vladivostoka se javlja, da je sedaj dokazano, da so vsi tam stalno bivajoči Japonci vršili ogleduško službo. Dokazano je, da je bil lastnik neke tamkajšnje tvornice japonski kapetan, ki je bil v prijateljskih odnosjih z mnogimi ruskimi častniki. Ta tvorničar je pred nedavno odpotoval iz Vladivostoka; v njegovem stanovanju je bilo pa spoznati iz raznih znakov, da so mu bili dobro znani načrti vladivostoške trdnjave.

O položaju v Avstriji.

Čehi in Jugoslovani so se torej odločili, da dopuste volitve v delegacije. Njihovi protisti v izredni seji, sklicani le radi teh volitev so bili naperjeni le proti načinu kakor je bila sklicana ta seja in sploh proti postopanju predsednika zbornice. Odločilo za ta sklep obstrukcionistiških strank da je bilo spoznanje, da s fizično silo vendar ne bi bilo možno preprečiti rešenih volitev. Zabeležiti treba torej s posebnim povdarkom, da so se pokusov za preprečenje volitev v delegacijo udeležili le češki narodni socialci in agrarci; kajti skoro gotovo je, da bodo nemška in Koerberjeva glasila hotela izvršenje volitev predstavljati kakor poraz skupne češke delegacije. Danes je zopet seja zbornice poslancev in češki poslanci bodo gotovo zopet v tej seji nadaljevali z obstrukcijo. Nu, »Politiki« javljajo z Dunaja, da se v mladočeskem klubu bavijo z idejo spremembe taktike, da izrijejo vladi §. 14 iz roke s tem, da bi jo pobijali z meritoričnimi razpravami važnih političnih in gospodarskih vprašanj, kakor so nagodba z Ogrsko, carinski tarif itd.

Fran Rakoczy II.

V madjarskem narodu je izzvalo te dni veliko veselje cesarjevo ročno pismo, da je prenesajo smrtni ostanki Frana Rakoczyja iz Turške v Budimpešto.

Madjari slavijo Rakoczyja s staro pun-tarsko pesmijo, takozvano Rakoczyjevo korlačnico, in to poveljevanje je doseglo vrhunec z najvišjim odlokom, da se smrtni ostanki tega Madjara, ki se je boril proti Avstriji ter moral bežati na tuje, kjer je tudi umrl, prenesajo na Ogrsko. Kdo je bil ta Rakoczy? Rakoczy so bili najbogatejša madjarska plemenitajska rodbina, ki se je neprestano borila proti habsburški dinastiji. Jurij Rakoczy je bil sedmograški knez, ki se je v tridesetletni vojni z združenimi Švedi in Francozi bori proti avstrijski armadi. S pomočjo švedskega generala Torstensona je prisilil Avstrijo na mir, ki je bil sklenjen v Lincu leta 1644 in

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Gostilna „SECESSION“

Ulica Rossetti št. 6.

Danas, v soboto dne 23. aprila in vsak dan
VELIK KONCERT
TRŽASKEGA ORKESTRA
pod vodstvom gospoda F. Majcena
Svobodni vstop
Začetek ob 7.30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih
ob 5.30 uri popoldne.
Vsako nedeljo in praznik **Matinée**
od 10.30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma prenovljeni.
STEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.

VINA
Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opole 44
Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mirne jedi po 12 in 16 nvč., pečena s prikuho 36
nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piška pečene ali
cvrte po 36 nvč., porcija, volovska pečena po 24 nvč.,
gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.

Točna postrežba. Zmerne cene.
Za obilen obisk se priporoča udana
Marija Butkovič, lastnica.

V vseh mestih

iščemo dobre agente, katerim dajemo
veliko plačo in provizijo. Ponudbe na
Ernest Agular VIII, Budapest,
Jozefing 16.

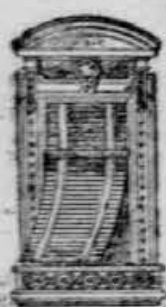
M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogel ul. Torrence.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke
in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru,
nadalje bele od satena in platna, kostumi saten ali
platnени za otroke. Velik izbor suvij za obleke po
meri, ki se izgotove v lastni krojačnici; 600 oblek
po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je
vedno oblozjena z izletki najboljših tvari: Češke
Kormina in Červinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (Vogel ul. Torre bianca)

Prva hrvaška tovar-
na zaluzij, rolet, le-
senih in železnih za-
tvork za okna in
prodajalnice

G. SKERBIČ

Ulica 40. — Zagreb — Ulica 40.
priporoča svoje točne, so-
lidne in cenene proizvode.
Cenike brezplačno in franko.

Cenike na zahtevo franko.

Najstarejša

slovenska zaloga in tovarna
pohištva Andreja Jug v
Trstu, ulica S. Lucia 21. (zadej tribunala) priporoča
vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno po-
kritega pohištva.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih to-
bakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Elleest«.
STANIČ, ul. Molin piccolo 8.
LAVRENCIČ, trg pred vojašnico.
MAJCEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora)
MARTINI, trg Belvedere.
KERSTEN, ul. Stadion 1.
PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega
trga).
BUBNIČ, ul. Sette fontane 12.
BEVK, trg Barriera vecchia.
KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).
Naddržavnem kolodvoru.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 847.
Filijalke v PULI, GORIZI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Podizanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.
ČISCENJE in SHRANJEVANJE PREPROG
Točna postrežba in nizke cene.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorje vsakovrstnih kipovpovsem
umetniškega dela bodi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh
velikostih.

Lastna delavnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev
mašnih raje itd. Izvija se tudi vsakovrstne veznine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I.
in II. vrste, podob, vencev, križev in svetelj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del
spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Zaloga misalov, misalov, diurnov ter brezštevilo drugih mašnih kajžij,
s večernikov, sveč, kelhov in ciborjev s srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati so o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Zlatar

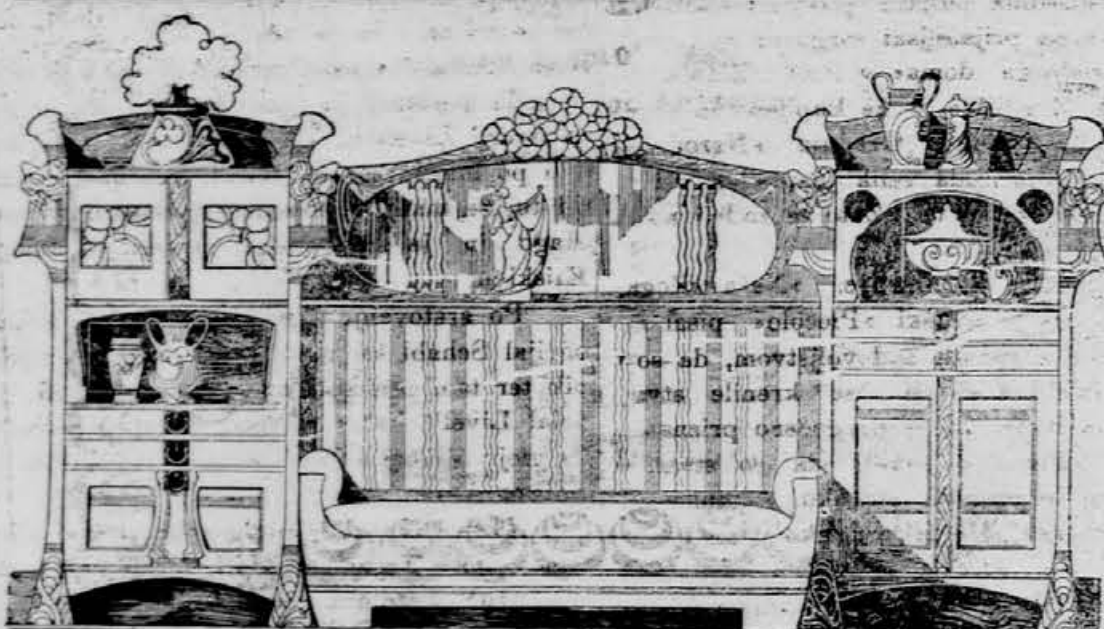
DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Novi ilustrovani katalogi se
pošiljajo na željo franco.

Tovarna pohištva Ignacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5
— Telefon št. 216. —

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. — TRST. — Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

za blagajniške nakaze proti 4 dnevi odloži 2 1/2 %	na naslovljena izplačilna pisma proti 4 dnevi odloži 2 1/2 %
30	30
30	30

v zlatih napolnjenih na izplačilna pisma
proti 30 dnevi odloži 2 %
3 mes. " 2 1/4 %
6 " " 2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotični odloži.

Bancogiro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roka odloži.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linz, Olomuc, Saaz, Solnograd,
prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.

Daja predjume

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohranu vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali remške in
rudeče deteje; velikanke rumene, bele
in rudeče pase; repno seme; raznih trav
in vseh vrst sadit se dobivajo po nizkih
cenuh pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,

pred Škofijo št. 4.

Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasno menia.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Borba na naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.